לד כרת לא פריך. לפי שאינו שוה בשניהם לחטאת אינו ענוש כרת על הבאתו אלא שעל שגגת כרת הוא בא ופסח ענוש כרת על הבאתו: **אשם נמי לייתי.** לפסול [יב] בשלא לשמו מבנין אב כדאמר רבי אליעזר לעיל (דף י:) דקא"ל רבי יהושע חוזרני חלילה ופרכינן וליהדר דינא ולייתי במה הלד וסליקנא להך אתקפתא משום דאיכא למיפרך מה להלד השוה שבהן שכן יש בהן לד כרת. ומשני לבן עזאי אשם מפירכא אחריתא מסלק ליה דלא לייתי בבנין אב דפריך מה להלד השוה שבהן שיצו בצבור. פסח קרי ליה קרבן צבור כדאמרן בסדר יומא בפ' הוציאו לו (דף נא.) משום דאתי בכינופיא: **גמרא גמיר לה.** מפי ע"ב זקנים כדתנן [יא:]: **לחדד תלמידיו.** שיקשו לו תשובה עליו א"ל שיתנו לבם להיות חריפין לדרוש קלים וחמורים מאליהן כבן עזאי: **מתני' וקבל והלך וזרק כו'.** לו לו קתני קבל לו הלך לו זרק [יב]: **לו לשמו ושלא לשמו.** שחשב בעבודה אחת לשמו ושלא לשמו: **אבל אפשר בלא הילוך.** הלכך לא חשיבא לאיפסולי: **המהלך במקום שהוא צריך להוליך.** הולכה זו מחשבה פוסלת בה אם חשב בה שלא לשמה ובגמ' [טו:] מפרש למילתי' מאי צריך ומאי אין צריך: **גמ' והקריבו.** דכתיב בעולה ושחט את בן הבקר והקריבו בני אהרן [יג] את הדם זו קבלת הדם ונלמד שצריך לקבלו בכלי: **אתה אומר כו' או אינו אלא [יד] לזריקה.** דהא לשון הקרבה למזבח הוא כדכתיב לכהן המקריב אותה וגו' והאי נמי בהקרבה למזבח משמעי דהיינו זריקה אבל קבלה לא צריך [כלי] [יד] מאהל מועד ואילך: **כשהוא אומר כו' זו קבלת הדם.** [טו] כדאשכחן קבלה בעולת שיני (שמות כד) ויקח משה חצי הדם ויזרק באגנות. ואע"ג דהקרבה לשון הולכה היא כדאמרן לעיל (דף ד.) והקריב הכהן את הכל זו הולכת אברים לבדם [טו] הכא כיון דזימנין הולכה [טז] ליתיה כלל כמו [יז] השוחט בצד המזבח לא כתב לה קרא ואקבלה הוא דאכתביה [יח] והיכא דאיצטריכא הולכה נפקא לן דהויא עבודה מדאפקא רחמנא לקבלה בלשון הולכה: **בכהן כשר.** לאפוקי חלליס ובעלי מומין: **ובכלי שרת.** שיהו מלובשים בגדי כהונה דכהנים [יט] משמע (הכהנים) בכיהונם [לקמן יח.] והיינו בגדי כהונה וכל היכא דקתני נמי בכהן כשר ובכלי שרת בבגדי כהונה קאמר: **אמר רבי עקיבא.** ר' עקיבא לא משמע ליה מהכא דאיכא למימר בני אהרן כל שהן והכהנים בכיהונם לא משמע ליה: **מה להלן בכהנים כשרין.** הכתוב מדבר דהא אלעזר ואיתמר כתיבי [כ] ובכלי שרת נמי הכתוב מדבר דכתיב [במדבר ג] אשר מלא (את) ידם והיינו לשון רבוי בבגדי כהונה דכתיב (ויקרא כא) ומלא את ידו לעבוד את הבגדים וכתיב נמי ובגדי הקדש אשר לאהרן יהיו לבניו אחריו למשחה בהם למלא [כא] בם את ידם (שמות כט): **להכחין הפרש כו'.** ואתה עושה את הקבלה כשאר עבודות: **ואין לי לפרש.** איני יודע לפרש מה הפרש שמעתי ביניהן: **לא עשה בה מחשבה למעשה.** השתא סלקא דעתך [כא] הא דקתאמר אין מחשבה פוסלת בשבילה אם חישב בה חוץ לזמנו או שלא לשמו אלמא לא פסלה בקבלה: **קבלו בחוץ אינו חייב כרת.** [כב] [שם] לקמן בפרק השוחט (קז.): **קבלו פסולין.** זריס [כג] ושאר חייבי מיתות כגון שתוי יין והדומין להם: **אין חייבין עליו.** מיתה דבעיא [כה] עבודה תמה שאין אחריה עבודה בסדר יומא (דף כד.) ובפרק בתרא דהכא (דף קיב:) נמי תנן אין בהם משום [כו] זרות ולא משום טומאה ולא משום מחוסר בגדים כו': **אתה דורש.** מאילין ומסכים למה ששמעתי: **מחשבת פיגול.** דחוץ לזמנו לא פסלה בקבלה: **דיקא נמי.** [דתנא] דמתניתין לא חייבי במחשבת פיגול: **אלא בזריקה.** במחשב בשעת זריקה ע"מ לאכול מזבחו ביום השלישי דכתיב בקרא דמחשבת פיגול המקריב אותו לא יחשב [ויקרא ז] ולפיכך מייתי בפ"ב (לקמן כט.) במחשב בשעת הקרבה לאכול מזבחו ביום השלישי הכתוב מדבר [והקרבה] היינו זריקה: **בדברים המביאים.** את הקרבן לידי היתר אכילה הכתוב מדבר: **אף שפיכת שיריים.** אם שפך שירי הדם ליקוד על מנת לאכול בשר חוץ לזמנו או אם הקטיר אימורין במחשבה זו: **לא יצא.** [כו] היינו זריקה שהיא מרצה: **בכלל היתה.** בכלל הדברים המביאין לידי אכילה: **שאין מעכבין.** שיריים אין מעכבין כדתניא בתוספתא (לקמן דף נב.) יכול יעכבנו תלמוד לומר ואת כל הדם ישפך [ויקרא ד] נתקו הכתוב ועשאו שירי מצוה כו'. הקטרת אימורין לא מעכבין כפרה דכתיב הדם הוא בנפש יכפר [שם יז]: [כז] **לא קשיא.** הא דקתני לעיל מחשבת [כח] קבלה לא פסלה בפיגול לא כשחישב בשעת קבלה על אכילת בשר אלא במחשב בשעת שחיטה על מנת לקבל דם לזמחר דאילו זריקה בהאי גוונא עשה בה מחשבה כמעשה אם שחט על מנת לזרוק דם למחר פיגול דהיינו אכילת מזבח [כט] (ואי נמי) דאתרבי בהדיא אפי' שפיכת שירייס לקמן: **הא דאמר כו'.** והאי דקתני מנין לרבות שחיטה וקבלה [ל] מחשב בשעת קבלה על מנת לשפוך שיריס או אחת משאר האכילות קאמרי [לא]: **ושפיכת שיריס לא פסלה בהו מחשבה.** דקתני לעיל יכול שאני מרבה אף שפיכת שירייס: **אלא באכילת בשר.** בשחישב לאכול בשר חוץ לזמנו: **לא אתה אומר זו קבלת הדם כו'.** לעיל (דף ד.) פי' בקונטר' דמוקמינן והקריבו בקבלה ולא בהולכה משום דוהקריבו דאמר מיד אחר שחיטה וקבלה היא עבודה דאשונה שאחר שחיטה ולפירושו קשה היכי בעי למימר הכא לו אינו אלא זריקה אלא נראה דמוקמי' לה בקבלה לו בזריקה לפי שהן עבודות חשובות שאי אפשר לבטלן מה שאין כן בהולכה [לא]:

בכהן כשר ובכלי שרת. פירש בקונטרס כלי שרת בגדי כהונה וקשה דהא נפקא לקמן בפרק שני (דף יח:) מקרא דאין בגדיהם עליהם אין כהונה עליהן והוו להו זריס ואפילו בעבודה דלא מעכבא כפרה ויש לומר דאי לאו גזרה שוה דהכא הוה אמרינן מה שהקפידה תורה אמחוסר בגדים היינו היכא דכתיבי בגדים אבל היכא דלא כתיבי בגדים לא וגבי נתינת אש וסידור איברים לא הוה בעינא בגדים [מ] מכהן בכיהונו אלא מדגלי רחמנא גבי קבלה גזרה שוה ילפינן בכל דוכתא דהכהן הוי בכיהונו:

דיקא נמי דקתני שהובא נפסל. במסקנא לא חייסינן להאי דיקא דבקבלה נמי איכא פסול פיגול [מא] אשם נמי לייתי אשם פריך מה להצד השוה שבהן שכן ישנן בצבור כביחיד ואיבעית אימא צד כרת נמי פריך ובן עזאי גמרא גמיר לה והא דקאמר רב הונא קל וחומר לא אמרה אלא [מב] לחדד בה תלמידיו: **מתני'** [מג] **הפסח והחטאת ששחטן שלא לשמן קבל והלך וזרק שלא לשמן** [מד] **או לשמן ושלא לשמן או שלא לשמן ולשמן פסולים כיצד לשמן ושלא לשמן לשם פסח ולשם שלמים שלא לשמן ולשמן לשם שלמים ולשם פסח** [מה] **שהובא נפסל בארבעה דברים בשחיטה ובקבול** [מו] **ובהילוך ובזריקה** [מז] **רבי שמעון מכשיר בהילוך שהיה** [מח] **אומר אי אפשר שלא בשחיטה ושלא בקבלה ושלא בזריקה אבל אפשר בלא הילוך שוחט בצד המזבח וזורק רבי** [מט] **אליעזר** [נ] **אומר המהלך במקום שהוא צריך להלך מחשבה פוסלת במקום שאינו צריך להלך אין מחשבה פוסלת: גמ'** [נא] **וקבלה מי פסלה** [נב] [נג] **והתניא** [נד] **והקריבו זו קבלת הדם אתה אומר קבלת הדם או אינו אלא זריקה כשהוא אומר וזרקו הרי זריקה אמור הא מה אני מקיים והקריבו זו קבלת הדם בני אהרן הכהנים** [נה] **שתהא בכהן כשר ובכלי שרת** [נו] **אמר רבי עקיבא מנין לקבלה שלא תהא [אלא] בכהן כשר ובכלי שרת נאמר כאן בני אהרן ונאמר להלן** [2] **אלה שמות בני אהרן הכהנים המשוחים מה להלן בכהן כשר ובכלי שרת אף כאן בכהן כשר ובכלי שרת אמר רבי טרפון** [נז] **אקפח את בניי אם לא שמעתי להבחין** [נח] **הפרש בין קבלה לזריקה ואין לי לפרש אמר רבי עקיבא אני אפרש קבלה לא עשה בה מחשבה כמעשה זריקה עשה בה מחשבה כמעשה** [נט] **קבלו בחוץ אינו חייב כרת** [נ] **זרקו בחוץ ענוש כרת** [נא] **קבלוהו פסולין אין חייבין עליו** [נב] **זרקוהו פסולין חייבין עליו אמר לו רבי טרפון העבודה את** [נג] **הטית ימין ושמאל אני שמעתי ואין לי לפרש אתה דורש ומסכים לשמועה בלשון הזה אמר לו** [נד] **עקיבא** [נה] [נו] **כל הפורש ממך כפורש מחיים אמר רבא לא קשיא כאן במחשבת פיגול כאן במחשבת שלא לשמה דיקא נמי דקתני שהובא נפסל ולא קתני מתפגל ש"מ: ומחשבת פיגול לא פסלה בקבלה והתניא** [נז] **יכול לא תהא מחשבה מועלת אלא בזריקה בלבד מנין לרבות שחיטה וקבלה ת"ל** [3] **ואם האכל יאכל מבשר** [נח] **זבח שלמיו (פיגול הוא) לא ירצה בדברים המביאין לידי אכילה הכתוב מדבר יכול שאני מרבה אף שפיכת שיריים והקטרת אימורין ת"ל** [נט] [3] **ביום השלישי לא ירצה המקריב אותו לא יחשב זריקה בכלל היתה ולמה יצתה להקיש אליה לומר לך מה זריקה מיוחדת שהיא עבודה** [נ] **(ומכפרת) ומעכבת** [נא] **כפרה אף כל עבודה ומעכבת כפרה** [נב] **יצאו שפיכת שיריים והקטרת אימורין שאין מעכבין את הכפרה** [נג] **והיינו בגדי כהונה וכל היכא דקתני נמי בכהן כשר ובכלי שרת בבגדי כהונה קאמר: אמר רבי עקיבא.** ר' עקיבא לא משמע ליה מהכא דאיכא למימר בני אהרן כל שהן והכהנים בכיהונם לא משמע ליה: **מה להלן בכהנים כשרין.** הכתוב מדבר דהא אלעזר ואיתמר כתיבי [כ] **ובכלי שרת** נמי הכתוב מדבר דכתיב [במדבר ג] **אשר מלא (את) ידם** והיינו לשון רבוי בבגדי כהונה דכתיב (ויקרא כא) **ומלא את ידו** לעבוד את הבגדים וכתיב נמי ובגדי הקדש אשר לאהרן יהיו לבניו אחריו למשחה בהם למלא [כא] **בם את ידם** (שמות כט): **להכחין הפרש כו'.** ואתה עושה את הקבלה כשאר עבודות: **ואין לי לפרש.** איני יודע לפרש מה הפרש שמעתי ביניהן: **לא עשה בה מחשבה למעשה.** השתא סלקא דעתך [כד] הא דקתאמר אין מחשבה פוסלת בשבילה אם חישב בה חוץ לזמנו או שלא לשמו אלמא לא פסלה בקבלה: **קבלו בחוץ אינו חייב כרת.** [כב] [שם] לקמן בפרק השוחט (קז.): **קבלו פסולין.** לחיובא [כב] [ויקרא יז] וזריקה נפקא מדם יחבשו [כג] [שם] לקמן בפרק השוחט (קז.): **קבלו פסולין.** זריס [כד] ושאר חייבי מיתות כגון שתוי יין והדומין להם: **אין חייבין עליו.** מיתה דבעיא [כה] עבודה תמה שאין אחריה עבודה בסדר יומא (דף כד.) ובפרק בתרא דהכא (דף קיב:) נמי תנן אין בהם משום [כו] זרות ולא משום טומאה ולא משום מחוסר בגדים כו': **אתה דורש.** מאילין ומסכים למה ששמעתי: **מחשבת פיגול.** דחוץ לזמנו לא פסלה בקבלה: **דיקא נמי.** [דתנא] דמתניתין לא חייבי במחשבת פיגול: **אלא בזריקה.** במחשב בשעת זריקה ע"מ לאכול מזבחו ביום השלישי דכתיב בקרא דמחשבת פיגול המקריב אותו לא יחשב [ויקרא ז] ולפיכך מייתי בפ"ב (לקמן כט.) במחשב בשעת הקרבה לאכול מזבחו ביום השלישי הכתוב מדבר [והקרבה] היינו זריקה: **בדברים המביאים.** את הקרבן לידי היתר אכילה הכתוב מדבר: **אף שפיכת שיריס.** אם שפך שירי הדם ליקוד על מנת לאכול בשר חוץ לזמנו או אם הקטיר אימורין במחשבה זו: **לא יצא.** [כו] היינו זריקה שהיא מרצה: **בכלל היתה.** בכלל הדברים המביאין לידי אכילה: **שאין מעכבין.** שיריס אין מעכבין כדתניא בתוספתא מקומן (לקמן דף נב.) יכול יעכבנו תלמוד לומר ואת כל הדם ישפך [ויקרא ד] נתקו הכתוב ועשאו שירי מצוה כו'. הקטרת אימורין לא מעכבין כפרה דכתיב הדם הוא בנפש יכפר [שם יז]: [כז] **לא קשיא.** הא דקתני לעיל מחשבת [כח] קבלה לא פסלה בפיגול לא כשחישב בשעת קבלה על אכילת בשר אלא במחשב בשעת שחיטה על מנת לקבל דם למחר דאילו זריקה בהאי גוונא עשה בה מחשבה כמעשה אם שחט על מנת לזרוק דם למחר פיגול דהיינו אכילת מזבח [כט] (ואי נמי) דאתרבי בהדיא אפי' שפיכת שירייס לקמן: **הא דאמר כו'.** והאי דקתני מנין לרבות שחיטה וקבלה [ל] מחשב בשעת קבלה על מנת לשפוך שיריס או אחת משאר האכילות קאמרי [לא]: **ושפיכת שיריס לא פסלה בהו מחשבה.** דקתני לעיל יכול שאני מרבה אף שפיכת שירייס: **אלא באכילת בשר.** בשחישב לאכול בשר חוץ לזמנו: **מנין לרבות שפיכת שירייס.** וכל שכן תחלת זריקה: לא

אצבעו למחר לא חשיב פגול משום דלא הוי לא אכילת אדם ולא אכילת מזבח ובריתא דנקט ולא מתפגלת כדי נסבה דליכא מאן דפליג עלה אלא נקטיה לדוגמא בעלמא כשם שאינה מתפגלת כך אינה מפגלת (מל"מ פי"ז מפסק"מ ה"ג):

(במקום פיגול הוא). ועי' לשון הפסוקים (ויקרא ז יח, וסט יט ז): **[נ]** ל"ל ת"ל לא ירצה זריקה בכלל כו' (והשאר ליתא) (רוב כתה"י). ל"ל ת"ל המקריב זריקה בכלל כו' (כי"ד ופרי"ד). וכן בת"כ הגוס' ת"ל המקריב אותו (הגרי"ב). וי' לות כז: **[נא]** קשה דהא מרבינן נמי שחיטה שאינה עבודה, וכת"ל ליתא מינא עבודה, רק שמעכב הכפרה (שפ"א): **[נב]** ל"ל עבודה המעכבת, וכן בסמוך (פרי"ד): **[נג]** לפסולא (כתה"י): **[נד]** אהרן הכהנים (*ש"מ): **[נה]** תינא כלי ליתא בכתה"י ולפ"י והוסיפוה בדפפל"מ ע"פ מ"ג וע"ש. וכעוה"ק הקשה ע"ז ומקיים ג' הס"י, ועי' מ"ר: **[נו]** לכבש אפ"ה כיון כל"ל (רא"ש): **[נז]** ל"ל דהולכה (*ש"מ): **[נח]** כתה"י כגון: יח] ל"ל דכתביה (*ש"מ): **[נט]** ל"ל דהכהנים (*שמכ"י): **[נ]** ל"ל התם כתיבי (*ש"מ): **[נא]** ל"ל ולמלא (*שמכ"י וכ"ה במקרא): **[נב]** דכתיב חוץ לחיובא (*ש"מ): **[נג]** עי"ש כי הוא עשם ל"ר, אמנם נעמא דל"ר מאו זכם (הגרי"ב). וכתה"י ולה"י מדם שפך. ולשון הפסוק "דם יחבש לאים הוא דם שפך", ועי' רש"י לקמן קז א: **[נד]** בכתה"י זרים וטמאים: **[נה]** דבעינן (כתה"י): **[נו]** לא משום זרות (כתה"י): **[נז]** ל"ל ה"ג בת"כ ת"ל המקריב ול"ג לא ירצה. וליתא כל הדיבור שלפנינו, ולא"ה לעיל אות ט: **[נח]** בכתה"י ובדפ"י מחשבה לא פסלה כו'. וכן הוגה בגל' ד' ולגלא (ופסק בקבלה במקום פיגול): **[נט]** למחר קאמר כל"ל (*ש"מ):

עין משפט נר מצוה

סב א מיי' פט"ו מהל' פסק"מ הלכה ל ד"ה: פסק"מ הלכה ל ד"ה:
סג ב מיי' פי"ט מה' פסק"מ הלכה ל:
סד ג מיי' פס"ק הלכה ד ופט"ו פס"ק הלכה ל ופ"ד מהל' מעה"ק הלכה י:
סה ד מיי' פי"ג מהל' פסק"מ הלכה ט:
סו ה מיי' פ"ה מהלכות מעשה הקרבנות הל' ל ופ"ח מהל' פסק"מ הלכה כב:
סז ו מיי' פי"ט מהל' מעה"ק הלכה ו:
סח ז מיי' פס הלכה ג:
סט ח מיי' פ"ט מהלכות ביאת מקדש הלכה ה:
ע ט מיי' פס הלכה ג:
עא י מיי' פי"ג מהל' פסק"מ הלכה ג:

תורה אור השלם

1. וְשָׁחַט אֶת בֶּן הַבָּקָר לִפְנֵי יְהוָה וְהִקְרִיבוּ בְנֵי אַהֲרֹן הַכֹּהֲנִים אֶת הַדָּם וְזָרְקוּ אֶת הַדָּם עַל הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב אֲשֶׁר פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד:
ויקרא א, ה
2. אֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי אַהֲרֹן הַכֹּהֲנִים הַמְּשֻׁחִים אֲשֶׁר מִלֵּא יָדָם לְכַהֵן:
במדבר ג, ג
3. וְאִם הָאֹכֶל יֵאָכֵל מִבְּשַׂר זֶבַח שְׁלָמָיו בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי לֹא יֵרָצֶה הַמַּקְרִיב אֹתוֹ לֹא יֵחָשֵׁב לוֹ פִּגּוּל יִהְיֶה וְהַנֶּפֶשׁ הָאֹכֶלֶת מִמֶּנּוּ עֲוֹנָהּ תִּשָּׂא:
ויקרא ז, יח

הגהות הב"ח

(א) במשנה ר' אלעזר בר"ש אומר המהלך: (ב) רש"י ד"ה וקבל וכו' לו זרק שלא לשמו לא לשמו כל"ל והל"ל: (ג) ד"ה אתה וכו' אלא זריקה דהא: (ד) ד"ה לא עשה וכו' אלא דעעתך דהכי קאמר: (ה) ד"ה לא קשיא וכו' אמילא מזבח אאי נמי אפילו שיריים דאיתרבי בהדיא לקמן: (ו) ד"ה הא דאמר וכו' במחשב:

גליון הש"ס

גמ' יצאו שפיכת שיריים. לקמן דף לט ע"א:

מוסף רש"י

לחדד בה תלמידיו. שיזמינו לבם לתורה ויאמרו פלפול מלבם (עירובין יג.) **או לשמן ושלא לשמן.** בגמרא מפרש לי במשנה עבודה אחת קאמר לי במחשבת שחי עבודות כגון קיבל לשמו וזרק שלא לשמו (פסחים נט:): **שלא לשמן ולשמן.** הא דתנא לו שלא לשמו ולשמו דלא מיתא לשמו ושלא לשמו הוא דפסולה דתפוס לשון אחרון אבל שלא לשמו ולשמו לא, קמ"ל דאף בגמר דבריו אדם נתפס אות ליה (עפ"י רש"י מנחות ב.) **ובכלי שרת.** שיהא לובש בגדי כהונה אדעבוה אם כהן הדיוט הוא ואם כהן גדול הוא שמנה שהרי נאמר כאן הכהנים וכל מקום שנאמר בני אהרן הכהנים בכיהונם משמע בבגדי כהונתם (יומא כד:) **אמר רבי טרפון אקפח את בניי.** מלשר היה על מורה המשמתמת ומקלל את עצמו (שבת יז.). [ר"ש] היה רגיל לומר אקפח את בני [כסהיה] נשבע (ב"מ פה.):

שיטה מקובצת

המקריב אותו לא ירצה. היינו זריקה שמלבה (תוס' הר"פ):

שינויי נוסחאות

[א] בכתה"י נוסף אי לא פריך אשם כו': **[ב]** ל"ל שהיה ר' שמעון (ש"מ, פרי"ד), וכ"ה במשנה שבמגיות (הגרי"ב). אבל במלא"ש שם בשם הר' יוסף ז"ל הגיה כלפינו ומתמ כך מצאתי בכל הספרים: **[ג]** ל"ל אלעזר (פרי"ד). ועי' מלא"ש ועי' תו"ש במגיות ומתורע"ל שם ובש"ע

[ד] בכתה"י ולגלא ל' ד' ולגלא (ופסק בקבלה במקום פיגול): **[בא]** למחר קאמר כל"ל (*ש"מ):

לקמן (טו ב) אות יד: **[ד]** ל"ל מי פסלה במחשבה (ש"מ). בכי"ל ופרי"ד ובקבלה מי פסלה מחשבה: **[ה]** להבחין בנתקן (ש"מ, פרי"ד). ל"ל שמעתי להבחין בין קבלה כו' (כי"צ): **[ו]** בכתה"י ובדה"י אם הטית. ל"ל שלא הטית (הגרי"ב ע"פ התוספתא): **[ז]** ר' עקיבא (כתה"י): **[ח]** מבשר וכו' עד לא ירצה. ליתא בכתה"י ופרי"ד. ובש"מ ומ"כ מתקו מיתות פיגול הוא לא ירצה בלבד. בגליון ובמ"ש מיקון ביום השלישי